

Prioriterade målgrupper och strategiska verksamhetsområden Vetenskap & Allmänhet 2025–2028

Vetenskap & Allmänhets uppdrag att skapa dialog mellan forskningen och det omgivande samhället har aldrig varit viktigare. På andra håll i världen har vi sett hur ökande klyftor i synen på vetenskap och kunskap lett till akut systemhotande kris. I Sverige finns av tradition en hög och brett spridd tillit till forskning och vetenskap, men vi har börjat se en vikande trend bland tonåringar och unga vuxna. För att förebygga en utveckling med ökande klyftor krävs mer dialog och kunskapsspridning.

Vetenskap tillgänglig för alla är utgångspunkten för Vetenskap & Allmänhets verksamhet. Detta är viktigt av två skäl:

- 1) **Brett spridd kunskap** om vetenskapen, den vetenskapliga metoden och det vetenskapliga samtalets betydelse har visat sig grundläggande för en stabil **demokrati**.
- 2) Att fler vill utbilda sig och nå **expertis** inom vetenskapliga områden är avgörande för vårt framtida **välstånd** och **kompetensförsörjning** inom avgörande samhällsområden som energiförsörjning, klimatanpassning, sjukvård, kultur och utbildning.

Med denna utgångspunkt satsar vi särskilt på tre verksamhetsområden under kommande treårsperiod.

A. Skolan

- Vi gör en utökad satsning på *Låna en forskare* samt fortsätter med den europeiska vetenskapsfestivalen *ForskarFredag*. En fortsatt satsning på *medborgarforskning* är också en viktig del i skolsatsningen, för att elever och lärare ska involveras i forskning och föra en konkret dialog med forskare.
- Vi vill nå ännu bättre spridning i landet, med satsningar på skolor som befinner sig geografiskt eller socialt långt från universiteten.
- Vi stärker dialogen med lärare för att ge dem verktyg att prata om vetenskap och den vetenskapliga metoden med sina elever.

B. Politiken

Med den nya konferensen Folk och Forskning vill vi skapa en årlig mötesplats för politik, civilsamhälle och forskning. Vi skapar ett samtal om evidensbaserat beslutsfattande samt förhållandet mellan vetenskaplig kunskap och politikens uppdrag att med ideologiska utgångspunkter hantera målkonflikter i samhället. Vi fortsätter det temat på vår Almedalsscen samt som partner med en egen scen på Frihamnsdagarna i Göteborg.

C. Forskarna

Forskarnas förmåga att samtala med olika delar av det omgivande samhället behöver stärkas både för att forskarnas expertis ska komma hela samhället till godo och för att långsiktigt bygga tillit och utbyte mellan olika samhällssektorer.

Genom ett nytt resurscentrum ger Vetenskap & Allmänhet stöd till forskningskommunikatörer och forskare i hela Sverige för att utveckla forskningskommunikation till dialog. Resurscentret erbjuder återkommande seminarier för alla våra medlemmar i aktuella ämnen och med uppdateringar om nya metoder för att skapa dialog och delaktighet i forskning. Vetenskap & Allmänhet har en roll som svensk nod i europeiska och internationella samarbeten, exempelvis det europeiska resurscentret COALESCE. Det innebär en kontinuerlig kunskapsinhämtning som vi via återkommande seminarier och det nationella resurscentret sprider till våra medlemmar.

Medlemssamarbeten

Inom ramen för vårt uppdrag erbjuder vi utöver de strategiska satsningarna ovan också skräddarsydda samarbeten med våra medlemmar.

- Som expertorganisation på dialogskapande aktiviteter erbjuder vi partnerskap i såväl nationella som europeiska utlysningar. Det kan gälla både speciella kommunikationsutlysningar och utlysningar med huvudsakligt fokus på själva forskningen, med dialog och samverkan som en viktig del.
- Vi skräddarsyr dialogskapande aktiviteter på medlemmars initiativ. Det kan gälla workshops kring patientmedverkan i forskning eller annan medborgarforskning, eller lokala samråd inför nya samhällsutmaningar, tekniska etableringar eller liknande.
- Vi utbildar i dialogskapande aktiviteter via enstaka föreläsningar, kurser och workshops.
- Vi gör utredningar om attityder till vetenskap och forskning bland allmänheten och i olika samhällssektorer liksom forskares syn på dialog samt utvärderar effekter av olika dialogskapande aktiviteter både inom medlemsorganisationer och bland allmänheten.